Europeiska unionens
officiella tidning

SV
L-serien

2025/1445

1.8.2025

KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEBESLUT (EU) 2025/1445

av den 8 juli 2025

om ansökan om registrering av det europeiska medborgarinitiativet ”Mat – en mänsklig rättighet för alla! Garantera hälsosamma, rättvisa och hållbara livsmedelssystem” i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/788

[delgivet med nr C(2025) 4607]

(Endast den engelska texten är giltig)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/788 av den 17 april 2019 om det europeiska medborgarinitiativet ([1]), särskilt artikel 6.3, och

av följande skäl:

(1) En ansökan om registrering av det europeiska medborgarinitiativet ”Mat – en mänsklig rättighet för alla! Garantera hälsosamma, rättvisa och hållbara livsmedelssystem” lämnades in till kommissionen den 13 juni 2025.

(2) Den ansökan följer på en ansökan om registrering av det europeiska medborgarinitiativet ”Mat – en mänsklig rättighet för alla!” som lämnades in till kommissionen den 31 mars 2025.

(3) Genom en skrivelse av den 29 april 2025 (C(2025) 2559 final) underrättade kommissionen i enlighet med artikel 6.4 i förordning (EU) 2019/788 gruppen av organisatörer om att kraven för registrering i artikel 6.3 första stycket a, d och e i den förordningen var uppfyllda när det gäller den ansökan om registrering som lämnades in den 31 mars 2025, och att artikel 6.3 första stycket b i den förordningen inte var tillämplig. Kommissionen förklarade dock att initiativet inte uppfyllde kravet i artikel 6.3 första stycket c i förordning (EU) 2019/788. Kommissionen förklarade särskilt att vissa av organisatörernas förslag inte innehöll någon uppmaning till kommissionen om att lägga fram ett förslag till unionsrättsakt i syfte att genomföra fördragen.

(4) Kommissionen underrättade därför organisatörerna i enlighet med artikel 6.4 första stycket i förordning (EU) 2019/788 om att de antingen kan ändra initiativet för att ta hänsyn till kommissionens bedömning eller behålla eller dra tillbaka det ursprungliga initiativet i enlighet med artikel 6.4 andra stycket i förordning (EU) 2019/788.

(5) Den 13 juni 2025 lämnade gruppen av organisatörer in ett ändrat initiativ.

(6) Målet med det ändrade initiativet är enligt organisatörerna att uppmana unionen att se till att rätten till mat tillgodoses och att denna rättighet integreras i det regelverk i unionen som påverkar rätten till mat i och utanför EU. Organisatörerna anser att unionen måste garantera rätten till mat på systemnivå och främja hälsosamma, rättvisa, humana och hållbara livsmedelssystem. För att uppnå detta har organisatörerna fastställt fjorton specifika mål och uppmanar unionen att föreslå eller ändra unionsrättsakter inom följande områden: i) ”Rättvisa livsmedelssystem och demokratisk samhällsstyrning”, ii) ”Stöd till nationella initiativ för socialt skydd”, iii) ”Erkännande av att jordbruksprodukter och livsmedel inte är vanliga handelsvaror”, iv) ”Stöd till agroekologi inom jordbruket och till territoriella livsmedelssystem”, v) ”Bekämpande av koncentrationen av jordbruksmark”, vi) ”Stöd till jordbrukares utsädessystem”, vii) ”Strikt reglering av genetiskt modifierade organismer, inbegripet sådana som framställts med nya genomiska tekniker”, viii) ”Hållbar vattenförvaltning”, ix) ”Stärkt djurskydd”, x) ”Stöd för frukt- och grönsakskonsumtion och reglering av ultraprocessade livsmedel”, xi) ”Hållbar livsmedelsupphandling”, xii) ”Meningsfull livsmedelsmärkning”, xiii) ”Stopp för matsvinn” och xiv) ”Förstärkning av rätten till mat i tredjeländer”.

([1]) EUT L 130, 17.5.2019, s. 55, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/788/oj.

(7) I en bilaga till det ändrade initiativet finns ytterligare uppgifter om initiativets bakgrund, innehåll och mål. Där anger man att rätten till mat är garanterad när alla har en värdig tillgång till tillräckligt med mat på hållbar grund, och man räknar upp olika åtgärder som kan vara relevanta för att uppnå målen i initiativet. Ett kompletterande dokument som återger initiativets innehåll har lämnats in av organisatörerna som en del av ansökan om registrering.

(8) När det gäller initiativets första, fjärde, femte och sjätte mål skulle kommissionen kunna anta ett förslag om hållbara och rättvisa livsmedelssystem, anta ett förslag om stöd till agroekologi inom jordbruket och till territoriella livsmedelssystem, föreslå åtgärder för att förbättra jämställdheten inom jordbruksyrken och i samband med generationsskiften och föreslå en förordning för att stödja oberoendet för jordbrukares utsädessystem, på grundval av artiklarna 38–44 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

(9) När det gäller det andra målet kan det i detta skede inte uteslutas att kommissionen skulle kunna anta ett förslag om att stödja och komplettera medlemsstaternas åtgärder för socialt skydd för arbetstagare och/eller bekämpning av social utestängning och/eller modernisering av det sociala skyddet på grundval av artikel 153.1 c, j eller k i EUF-fördraget, i den mån riskerna kring livsmedelstrygghet kan kopplas till minimiinkomst.

(10) När det gäller det tredje målet kan det i detta skede inte heller uteslutas att kommissionen skulle kunna anta ett förslag till rättsakt i syfte att erkänna att jordbruksprodukter och livsmedel inte är vanliga handelsvaror på grundval av artiklarna 38–44 i EUF-fördraget.

(11) När det gäller det sjunde målet skulle kommissionen kunna anta ett förslag om reglering av genetiskt modifierade organismer på grundval av artiklarna 43, 114 och 168.4 b i EUF-fördraget.

(12) När det gäller det åttonde och det trettonde målet skulle kommissionen kunna anta ett förslag om hållbar vattenförvaltning och ett förslag om matsvinn på grundval av artikel 191 respektive 192 i EUF-fördraget.

(13) När det gäller det nionde målet skulle kommissionen kunna anta ett förslag om att stärka djurskyddet på grundval av artikel 43.2 b i EUF-fördraget.

(14) När det gäller det tionde målet skulle kommissionen kunna föreslå stimulansåtgärder som främjar hälsosamma och hållbara kostvanor på grundval av artikel 168.5 i EUF-fördraget.

(15) När det gäller det elfte målet kan det i detta skede inte uteslutas att kommissionen skulle kunna anta ett förslag om hållbar livsmedelsupphandling på grundval av artikel 114 i EUF-fördraget.

(16) När det gäller det tolfte målet skulle kommissionen kunna anta ett förslag om livsmedelsmärkning på grundval av artikel 114 i EUF-fördraget.

(17) När det slutligen gäller det fjortonde målet, kan det i detta skede inte uteslutas att kommissionen skulle kunna anta ett förslag om att stärka rätten till mat i tredjeländer på grundval av artikel 207, 208 och/eller 212 i EUF-fördraget.

(18) Kommissionen anser därför att inga delar av initiativet uppenbart faller utanför kommissionens befogenhet att lägga fram ett förslag till unionsrättsakt för att genomföra fördragen.

(19) Denna slutsats påverkar inte bedömningen av om initiativet uppfyller de konkreta materiella villkor som krävs för att kommissionen ska kunna agera, bland annat om det är förenligt med proportionalitets- och subsidiaritetsprinciperna och de grundläggande rättigheterna.

(20) Gruppen av organisatörer har lämnat tillräckliga bevis på att den uppfyller de krav som anges i artikel 5.1 och 5.2 i förordning (EU) 2019/788 och har utsett kontaktpersoner i enlighet med artikel 5.3 första stycket i den förordningen.

(21) Initiativet är inte uppenbart otillbörligt, av okynneskaraktär eller förargelseväckande och det strider inte heller uppenbart mot unionens värden enligt artikel 2 i fördraget om Europeiska unionen eller mot de rättigheter som fastställs i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

(22) Initiativet ”Mat – en mänsklig rättighet för alla! Garantera hälsosamma, rättvisa och hållbara livsmedelssystem” bör därför registreras.

(23) Slutsatsen att villkoren för registrering enligt artikel 6.3 i förordning (EU) 2019/788 är uppfyllda innebär inte att kommissionen på något sätt bekräftar att innehållet i initiativet är korrekt, då gruppen av organisatörer av initiativet är ensamt ansvarig för detta. De åsikter som framförs i initiativet är organisatörernas egna och kan inte på något sätt anses återspegla kommissionens uppfattning.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Det europeiska medborgarinitiativet ”Mat – en mänsklig rättighet för alla! Garantera hälsosamma, rättvisa och hållbara livsmedelssystem” ska registreras.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till gruppen av organisatörer av medborgarinitiativet ”Mat – en mänsklig rättighet för alla! Garantera hälsosamma, rättvisa och hållbara livsmedelssystem”, företrädd av Olga KIKOU och Almudena GARCÍA SASTRE i egenskap av kontaktpersoner.

Utfärdat i Strasbourg den 8 juli 2025.

På kommissionens vägnar
Maroš ŠEFČOVIČ
Ledamot av kommissionen